

Table of Contents

Part I denarni tok	2
Part II seznam prilivov in odlivov	2
Part III izbiranje plačil	3
Part IV fiksni prilivi in odlivi	4
Part V priprava datoteke	4
Part VI definicija kontov	5
Part VII spreminjanje podatkov	5
Part VIII analiza kupcev in dobaviteljev	6
Part IX uvoz podatkov	7
Part X KreS, Kreativni sistemi, d.o.o.	8
Part XI INTRA	8
Part XII EXPERT	13
Part XIII PRIO	14
Part XIV PRIAN	15
Part XV TOKDOKUM	16
Index	0

1 denarni tok

Pomen programa za analizo denarnih tokov **denartok** je v podpori poslovanju dveh nivojev v podjetju:

operativni nivo: za analizo razpoložljivih sredstev za vsakodnevna plačila obveznosti

taktični nivo: za analizo poslovnega obnašanja in lastnosti posameznih kupcev

Vir podatkov za obe analizi so letoletni saldakontni podatki kupcev in dobaviteljev ter šifranti izvornih knjigovodskih programov.

Program **denartok** sestavljajo naslednji sklopi:

[analiza pričakovanih prilivov in odlivov](#)

[analiza poslovnega obnašanja kupcev](#)

[priprava plačil obveznosti](#)

[definicija kontov](#)

[definicija fiksnih prilivov in odlivov](#)

[uvoz podatkov](#)

Program je bil zasnovan in izdelan v podjetju [KreS, Kreativni sistemi, d.o.o.](#)

2 seznam prilivov in odlivov

je namenjen analizi pričakovanih prilivov in odlivov ter vsakodnevni **operativni pripravi plačil** obveznosti dobaviteljem. Analiza temelji na seznamu odprtih postavk saldakontov kupcev in dobaviteljev.

Predpogoj za pripravo seznama je [definicija kontov](#) žiro računa ter kontov prilivov in odlivov. Program lahko tudi opozarja na morebitno kritično likvidnost v bodočnosti, če obstajajo definirani [fiksni prilivi in odlivi](#): to so načeloma vsakomesečne denarne obveznosti (npr. davki ali plača), lahko pa tudi npr. pričakovano vračilo danega kredita.

[Izbiranje plačil](#) dobaviteljem mora temeljiti na razpoložljivih sredstvih in na opozarjanju na pomembne in neodložljive obveznosti v prihodnosti. Zato program prikazuje:

v zgornjem seznamu:

- današnje stanje žiro računa ter
- seznam **pričakovanih prilivov in odlivov** z izračunanim saldonom žiro računa po prejetih prilivih (še odprte naše terjatve do kupcev) in po plačilu izbranih odlivov (naša zapadla plačila dobaviteljem). Zapadle odprte postavke so obarvane rdeče, že izbrane in na disketo prenešene postavke obveznosti za plačilo pa sivo.
- datumi odlivov so premaknjeni na današnji dan (saj jih še nismo plačali) in pri vsakem je navedeno število dni od datuma zapadlosti dobaviteljeve fakture do danes. Odlivi so urejeni po padajočem številu dni zapadlosti. Zapadli odlivi in prilivi so prikazani v rdeči barvi.
- nabor prikazanih odprtih postavk v gornjem seznamu je odvisen od izbrane variante analize (izbor v spodnjem levem kotu ekrana). V vseh primerih je prikazano stanje žiro računa Arctic Visions Ltd, 2000

varianta črnogleda	prikaz odprtih postavk samo obveznosti: namenjeno je pripravi današnjih plačil predpostavka: samo ta sredstva imamo na razpolago
naivna	seznam vseh obveznosti in vseh pričakovanih prilivov ter odlivov ob upoštevanju dejanskih datumov zapadlosti predpostavka: vsak bo plačal v dogovorjenem roku
realna	seznam vseh obveznosti in vseh pričakovanih prilivov ter odlivov ob upoštevanju datumov zapadlosti, ki temeljijo na statistično ugotovljenih zamikih plačil posameznih kupcev predpostavka: vsak kupec vedno enako zamuja s plačili

v spodnjem seznamu:

- časovno urejen seznam fiksnih prilivov in odlivov s pričakovanim stanjem žiro računa po izvedenem prilivu ali odlivu: s tem program opozarja na posledice današnjega plačevanja obveznosti na likvidnostno stanje v bodočnosti, v času plačila neodložljivih odlivov.

3 izbiranje plačil

Program **denartok** omogoča enostavno pripravo seznama plačil obveznosti dobaviteljem ter izdelavo datoteke za prenos plačil na APP na disketi skupaj s pripadajočimi pisnimi seznamami.

Seznam plačil izdelate tako, da z miško izbirate tiste obveznosti, ki jih želite danes plačati. Program ob tem sproti prikazuje seštevek vseh plačil in novo stanje žiro računa po plačilu izbranih postavk. Izbrana postavka se obarva modro in v primeru sprotnega izračuna salda se v koloni saldo pojavi saldo žiro računa po plačilu te obveznosti

Ali program tudi sproti izračunava saldo vseh izbranih odlivov in pričakovanih prilivov, je odvisno od stanja indikatorja sproti izračun salda (v spodnjem levem kotu ekrana).

indikator je program izračunava
izbran saldo vseh postavk ob vsakem izboru novega odliva ali ob ponovni vključitvi (izboru) tega indikatorja
ni izbran le seštevek vseh plačil in novo stane žiro računa (to možnost izberite, če je število postavk veliko in je izračunavanje dolgotrajno - indikator vključite le ob koncu izbiranja)

Vsako izbrano plačilo lahko spet sprostite, če ga z miško ponovno izberete.

Program **denartok** pozna dva načina priprave seznama plačil:

pozitivni izbor izbirate tiste, ki jih **želite plačati**. Vse dosedaj izbrane postavke sprostite s pritiskom na ekranski gumb sproti

negativni izbor najprej izberete vse zapadle obveznosti s pritiskom na ekranski gumb zapadle, zatem pa z miško izbirate tiste postavke, ki jih **ne želite plačati**

Ko je seznam plačil pripravljen, pritisnite na ekranski gumb izbrana plačila in nadaljujte s [pripravo datoteke](#) izbranih plačil.

4 fiksni prilivi in odlivi

so tisti predvidene finančne transakcije, za katere (praviloma) ne obstajajo računi dobaviteljev oziroma kupcev. To so vsakomesečni odlivi kot so plače, plačilo davkov, lahko pa tudi enkratni dogodki kot je npr. sprostitev depozita.

Pomen definicije takih finančnih dogodkov je v zmožnosti programa **denartok**, da jih upošteva in opozarja na bodoče morebitno kritično likvidnostno stanje podjetja, če se izvedejo plačila danes izbranih obveznosti.

Z menujsko izbiro definicije > fiksni prilivi in odlivi dobimo prikaz že definiranih fiksnih prilivov in odlivov. Tudi tu zaradi enostavnosti postopka obstajata samo možnosti dodajanja in brisanja postavk.

S pritiskom na ekransko tipko dodaj se v spodnjem delu ekrana pokaže okno za vpis podatkov:

definicija	izberite tip transakcije
kraj	obstajata dva tipa fiksnih prilivov in odlivov: <ul style="list-style-type: none">• vsakomesečni (plača, davki): izberite vsak mesec• enkratni (sprostitev depozita): izberite ustrezni mesec, ko pričakujete ta dogodek
dan	tisti dan v mesecu, ko se dogodek običajno dogodi
znesek	vpišite običajni znesek dogodka (zadostuje približna vrednost)
opis	vpišite vsebino dogodka, da jih razlikujete med seboj

5 priprava datoteke

Postopek priprave datoteke za prenos plačil na APP na disketi je sledeč:

1. izhodišče je začetni ekran s seznamom odprtih postavk (menu odprte postavke)
2. [izberete](#) tiste obveznosti, ki jih želite plačati
3. pritisnete na ekransko tipko izbrana plačila in na ekranu se pokaže seznam izbranih postavk (program sam izpolni podatke šifre plačila, če le-te še niso izpolnjene, in vpiše kombinacijo 01-30-11, plačila po fakturi)
4. kontrolirajte in [ažurirajte](#) nepopolne ali nepravilne podatke, lahko pa dodate tudi nova plačila (menu dodaj plačilo) npr. plačilo po predračunu. Na tem mestu lahko izpišete seznam vseh

izbranih plačil.

5. pritisnete ekransko tipko potrdi izbor. Seznam izbranih plačil izgine.
6. v spodnjem delu ekrana izberete prikaz pripravljenih plačil in prikaže se seznam vseh doslej izbranih plačil, ki pa so sedaj preverjena na pravilnost in prisotnost vseh podatkov.
7. pritisnete ekransko tipko pripravi prenos. Program zahteva še disketo za prenos podatkov na APP. Ob tem izpiše na tiskalnik še pripadajoče spremne dopise.

Če pride pri pripravi diskete ali pri izpisu na tiskalnik do napake, lahko točko 7 ponovljamo. Možnost ponavljanja je tudi razlog za trostopenjski postopek: za izbor, potrditev izbranih postavk ter v tretjem koraku šele pripravo diskete.

6 definicija kontov

Za analizo odprtih postavk ter pripravo plačil za prenos na APP je treba definirati konte, ki naj jih program **denartok** upošteva pri uvozu podatkov.

Z menujsko izbiro definicije > kontov se pokaže ekran s seznamom doslej definiranih kontov.

Definirati je treba konte

- žiro račun** obvezno en konto, preko katerega se odvijajo plačila
- odlivi** eden ali več kontov saldakontov dobaviteljev
- prilivi** eden ali več kontov saldakontov kupcev

Konte lahko zaradi enostavnosti postopka samo dodajate ali brišete. S pritiskom na ekransko tipko dodaj se pokaže posebno okno pod seznamom. Tu izberete tip konta (žiro račun, priliv, odliv) ter izbiramo željeni konto. V okence lahko vpisujete znak za znakom in program bo sam iskal ustrezni konto iz kontnega plana podjetja.

Ko so konti definirani, lahko šele uvoz podatkov (menu uporaba < uvoz podatkov) pripravi datoteko za analizo pričakovanih odlivov in prilivov.

7 spreminjanje podatkov

Vsebinsko podatkov odprtih postavk lahko spreminjate na treh ekranih: analiza pričakovanih prilivov in odlivov, seznam izbranih odlivov, pripravljena plačila.

Izbrana plačila morajo v primeru prenosa na APP na disketi ustrezati zahtevam, ki jih postavlja APP. Za vsako postavko mora biti izpolnjeno:

- žiro račun podjetja, kateremu plačujete
- če je prejemnik plačila privatnik, žiro račun njegove banke ter številka njegovega računa v banki
- šifra plačila, ki označuje namen plačila
- tekst, ki pojasnjuje plačilo
- neobvezen sklic: to je bodisi s strani dobavitelja predpisana oznaka ali pa številka računa

privatnika

Če katero polje od navedenih ni izpolnjeno, potem to lahko polja te postavke ažurirate tako, da najprej z miško izberete to postavko in:

- se postavite na željeno polje, ga ponovno izberete z miško in vpišete popravek: pri tem načinu program ne pomaga pri izbiri pravilne kombinacije šifre plačila. Popravljate lahko sledeča polja: številka žiro računa, šifra plačila (S1,S2 in S3), znesek, model in sklic na številko
- pritisnete na desno tipko na miški in postavko ažurirate v posebnem oknu
- izberete menujsko postavko ažuriranje > spremeni ter postavko ažurirate v posebnem oknu

Pri ažuriranju plačila v posebnem oknu program pomaga pri izbiri prave kombinacije šifre plačila ter kontrolira izbor pravega datuma v primeru spremembe.

8 analiza kupcev in dobaviteljev

predstavlja osnovo za dobro poznavanje poslovnega obnašanja kupcev. Podrobni podatki o prometu, plačevanju in trenutnih dolgovih se lahko zelo koristno uporabijo pri pogajanjih s kupci. To je taktično področje dela poslovnih delavcev.

Ob uvozu podatkov program analizira na osnovi vseh saldakontnih podatkov obnašanje vsakega kupca in izračuna njegove statistične vrednosti. Te statistične vrednosti so osnova za njegovo vrednotenje tako za posamezni podatek kot za kupca v celoti.

Z menujsko izbiro **uporaba > analiza kupcev** dobimo ekranski pregled vseh poslovnih partnerjev v vseh pogledih njihovega sodelovanja s podjetjem. Različni pogledi sodelovanja so predstavljeni z različnimi konti.

V tabeli so prikazani naslednji podatki za vsakega poslovnega partnerja:

kupec	naziv kupca (oziroma dobavitelja). Nekateri so obarvani rdeče (to so tisti, s katerimi je treba biti pazljiv pri poslovanju) oziroma je ozadje obarvano zlato (to so pa tisti, katerim lahko zaupamo).
konto	za vsak konto posebej in skupaj za vse partnerje v okviru istega konta je narejena analiza poslovanja partnerja. Statistične vrednosti temeljijo na povprečju obnašanja vseh partnerjev v okviru istega konta. Nad oknom je izbiralni menu, s katerim lahko izbiramo pregled čez vse konte ali pa samo pregled poslovnih partnerjev v okviru enega konta
še dolguje	njegov trenutni dolg na dan uvoza podatkov
sredstva/dan	koliko obratnih sredstev je treba za poslovanje s tem partnerjem rezervirati za vsak dan posebej. To je analiza stopnje povprečnega prekrivanja istočasno odprtih faktur tega partnerja
ves promet	ves promet / letošnji / eno leto / povprečni preklop med prikazi teh možnosti vodi izbor polja vspodnjem delu ekrana
dni	ponderirano povprečje števila dni od datuma izdaje fakture do plačila. Ponderirano je zato, ker partnerji lažje plačujejo male zneske kot velike.

Za vsakega poslovnega partnerja in vsak konto je v desnem oknu prikazan seznam vseh računov in pripadajočih plačil. Računi so obarvani zeleno, plačila zlato. Pri vsakem računu je ugotovljeno število dni od izdaje računa do plačila, pri tem pa je upoštevana najdaljša časovna razdalja v primeru delnih plačil.

Pri analizi statističnih vrednosti program izloči sporne terjatve. Sporne terjatve so tiste, ki izrazito izstopajo iz povprečja siceršnjega obnašanja kupca pri plačevanju.

Podatke lahko sortirate po različnih kriterijih: če z miško pokažete na naslov posamezne kolone, se seznam uredi po padajočih vrednosti izbrane kolone. Če je izbran abecedni prikaz vseh partnerjev (osnovna ureditev ali če izberete naslov kolone kupec), potem lahko posameznega partnerja poiščete tudi z vpisovanjem njegovega imena: ni potrebno izbrati nobenega posebnega vnosnega polja, ampak kar začnete vpisovati na tipkovnici njegov naziv in program bo sam poiskal najbližjega partnerja glede na vpisane znake.

Vsakega od seznamov, upošteva tudi različne ureditve, lahko izpišete na tiskalnik. Program pri tem za vsak ureditev posebej izračuna dve procentualni vrednosti: koliko procentom kupcev pripada koliko procentov sumarne tiste vrednosti, po kateri izpisujete. Poskusite!

9 uvoz podatkov

Za uvoz podatkov za analizo je potrebno pripraviti podatke izvirnega knjigovodskega programa v ASCII obliki. Definicija preslikave med posredovano obliko in obliko, ki jo zahteva program **denartok**, se napravi s priloženim programom **import**.

Na strani izvorne aplikacije je treba v dogovorjenih časovnih intervalih pripraviti nove ASCII datoteke. Za pripravo plačil je ta interval vsaj enkrat na dva dni, za analizo kupcev pa je lahko močno daljši.

Ko so izvorne datoteke v ASCII obliki pripravljene, se uvoz podatkov aktivira z menujsko izbiro uporaba > uvoz podatkov. Posebnih dodatnih akcij za prenos podatkov ni.

Program pri uvozu preverja še odprte postavke. Če je bila neka postavka že dana v plačilo, povratna informacija o sprovedenem plačilu pa še ni prispela z APP, potem takih odprtih postavk program v dveh zaporednih uvozih podatkov ne bo ponovno uvrstil v seznam odprtih postavk. Če bo ta postavka ob tretjem uvozu če vedno odprta, pa jo bo ponovno uvrstil v seznam odprtih postavk.

10 KreS, Kreativni sistemi, d.o.o.

Izdelava programske opreme je temeljna dejavnost podjetja. Usmerili smo se v poslovno informatiko, v izdelavo programov za na finančno področje. Naši programi so:

- INTRA preverjen računovodski program s certifikatom kakovosti
- EXPERT direktorski informacijski sistem, ki se navezuje na katerikoli računovodski program
- PRIO izračun obresti z vsemi dosedaj znanimi načini izračuna
- PRIAN izdelava amortizacijskega načrta
- TOKDOKUM analiza toka dokumentov v podjetju

Predlagamo Vam, da si ogledate opis vsakega od navedenih programov in nas pokličete, če najdete zanimive misli in uporabnost posameznega programa.

telefon: 438-60-60

e-mail kres@siol.net
internet www.kres-ks.si

11 INTRA

1. INTRA, integralni računovodski paket

je programski paket, namenjen izvajanju, spremljanju in vodenju finančnega poslovanja.

Zanj smo dobili leta 1992 **certifikat kakovosti** 'Preverjena programska oprema' po standardu DIN 66285/1989

2. Področja obdelave

- 2.1. Glavna knjiga
- 2.2. Saldakonti kupcev in dobaviteljev z obračunom obresti
- 2.3. Stroškovno knjigovodstvo

- 2.4. Devizno knjigovodstvo
- 2.5. Osnovna sredstva
- 2.6. Analize in poročila

3. Značilnosti programskega paketa

- 3.1. Vsa navedena področja so vsebovana v enem samem programu, kar omogoča **pravi enkratni vnos** za vsa knjigovodstva: zmanjšanje obsega dela za več kot 50% glede na klasično obdelavo.
- 3.2. Zagotovljena je **popolna vsklajenost** glavne knjige z vsemi analitičnimi knjigovodstvi **brez prenosov** v glavno knjigo: ni potrebe po vsklajevanju.
- 3.3. Zagotovljena je **bilanciranost glavne knjige** z dvostavnim vnosom: niso potrebne dodatne kontrole enakosti seštevkov knjižb na debetni in kreditni strani.
- 3.4. Po vsaki knjižbi so na razpolago **podatki za bilanco** v tolarjih in v izbrani referenčni valuti: preračunan je vsak prometni zapis z upoštevanjem dnevnih tečajev na dan valute knjižbe.
- 3.5. Omogočeno je **kontinuirno knjiženje ob prehodih obdobj** ali leta: ni treba čakati na zaključek vnosa podatkov meseca, kvartala ali leta, podatki se vnašajo istočasno za staro in novo obdobje in podatki o stanju podjetja so realni vsak dan.
- 3.6. **Kumulativna stanja po mesecih** (promet v dobro in breme ter saldo, vse v tolarjih in v izbrani referenčni valuti) za zadnji dve leti so na razpolago vsak trenutek za vse konte, stroškovna mesta in poslovne partnerje: podatkovna osnova za **primerjalne analize** poslovanja
- 3.7. Za saldakontne oziroma stroškovne konte je možen takojšen **vpogled v strukturo** po kupcih/dobaviteljih oziroma po stroškovnih mestih.
- 3.8. Za poslovne partnerje je možen takojšen vpogled v njihova **stanja** po vseh kontih, tako kupčevskih in dobaviteljskih: osnova za izvedbo kompenzacij.
- 3.9. Za stroškovna mesta je možen takojšen vpogled v **strukturo sredstev**: spremljanje poslovanja profitnih centrov.
- 3.9. Takojšen pregled **pričakovanih prilivov in odlivov**, po želji s specifikacijo dokumentov, ki so osnova za predvidevanja.
- 3.10. Pregled **dolžnikov** s specifikacijo vseh njihovih odprtih dokumentov oziroma transakcij.
- 3.11. Priprava poročila o **davkih po plačani realizaciji**.
- 3.12. Obračun **amortizacije in revalorizacije** je izveden z doknjiževanjem z dokončnim obračunom: možni so popravki in preizkušanje rezultatov obračuna. Pri obračunu amortizacije in revalorizacije se doknjižujejo vrednosti sintetično s tem, da je za vsako osnovno sredstvo vedno na razpolago podrobni analitični prikaz obeh izračunov za celo leto.
- 3.13. Visoka stopnja parametriziranosti paketa zagotavlja **neodvisnost od zakonodaje**: uporabnik sam določa s sistemskimi parametri, na katere konte bo knjižil posamezne poslovne dogodke in ob zakonskih spremembah lahko sam prilagodi metode knjiženja novim zahtevam.
- 3.14. Dokumente fakturiranja storitev se lahko po vsebini, obliki in metodah knjiženja **prilagodi** potrebam uporabnika
- 3.15. Vsebovana je **avtomatska delitev skupnih stroškov** na osnovi dinamičnih kriterijev.
- 3.16. Pogosto uporabljane knjižbe lahko definiramo vnaprej in jih shranimo v **knjižnico knjižb**: aktiviramo jih na osnovi njihovih imen.
- 3.17. Možen je avtomatski **prevzem podatkov** iz drugih aplikacij.
- 3.18. Možno je izdelati **lastna poročila** iz glavne knjige brez posredovanja programerjev. Nekatera poročila so že priložena paketu.

4. Funkcije programskega paketa

- 4.1. Nastavitev parametrov uporabe programskega paketa (matični podatki podjetja, določitev obdobja knjiženja in spodnje datumske meje knjiženja, kontov tolarške protivrednosti, referenčne valute, kontov knjiženja za vse faze uporabe osnovnih sredstev in za materialno in

- skladiščno poslovanje)
- 4.2. Nastavitev in izbor poljubnega števila podjetij, za katere vodimo knjigovodstvo
 - 4.3. Shranjevanje podatkov na arhivske diskete in obnovitev shranjenih podatkov z arhivskih disket.
 - 4.4. Ažuriranje kontov glavne knjige (v strukture, ki jih predpisuje zakonodaja in priporočajo strokovne organizacije), poslovnih partnerjev, stroškovnih mest, valut, lokacij, vrst osnovnih sredstev in samih osnovnih sredstev, vrst davkov in vrst storitev tako posebej kot v okviru samega knjiženja (brez prekinjanja trenutnega vnosa prometnega zapisa).
 - 4.5. Pregled rezultatov poslovanja z vidikov glavne knjige, poslovnih partnerjev in stroškovnih mest.
 - 4.6. Izpisi rezultatov poslovanja za poljubno obdobje v zadnjih dveh letih v tolarjih ali v izbrani referenčni valuti za poljuben nivo kontov glavne knjige, poslovnih partnerjev ali stroškovnih mest z opcionalno specifikacijo strukture sredstev.
 - 4.7. Priprava podatkov za izdelavo bilance za krovno organizacijo (holding).
 - 4.8. Knjiženje poslovnih dogodkov za glavno knjigo in vsa analitična knjigovodstva istočasno.
 - 4.9. Ob knjiženju saldakontnih knjižb avtomatsko zapiranje odprtih knjižb, iskanje ustreznih odprtih postavk ali po znesku ali po vezni številki
 - 4.10. Definicija kompleksnih knjižb, shranitev le-teh v knjižnico knjižb in enostavna uporaba pri knjiženju.
 - 4.11. Pregled vseh knjižb v bazi podatkov (dnevnik) in izpis dnevnika za katerikoli dan v letu.
 - 4.12. Pregled odprtih postavk čez vse poslovne partnerje z možnostjo omejitve na določeno obdobje ali glede na pretečenost zapadlosti.
 - 4.13. Ekranski pregledi kartic kontov glavne knjige, stroškovnih mest ali poslovnih partnerjev z možnostjo izračuna salda za poljubno obdobje v preteklosti (dnevna natančnost) v okviru podatkov v bazi.
 - 4.14. Ekranski pregled kartic poslovnega partnerja, vseh ali samo odprtih postavk, za vse ali samo eno stroškovno mesto
 - 4.15. Možnost sprotnega celotnega ali delnega zapiranja odprtih postavk z možnostjo kasnejšega popravljanja nepravilnih zapiranj v okviru ekranskega pregleda kartic poslovnega partnerja.
 - 4.16. Ekranski pregled kartice stroškovnega mesta: vse knjižbe (poslovna kartica) ali omejeno na en sam konto ali na enega poslovnega partnerja, pregled odprtih postavk stroškovnega mesta
 - 4.17. Vnos dnevnih tečajev valut.
 - 4.18. Vnos vrednosti obrestnih stopenj po dnevih sprememb.
 - 4.19. Vnos vrednosti stopenj amortizacije in revalorizacije, vrst amortizacije je lahko več.
 - 4.20. Obračun amortizacije in revalorizacije se na zahtevo avtomatsko prenaša na konte glavne knjige.
 - 4.21. Avtomatski prevzem knjižb iz drugih aplikacij ali z oddaljenih vnosnih mest.
 - 4.22. Izpis kartic kontov glavne knjige z možnostjo omejitve na enega poslovnega partnerja in/ali eno stroškovno mesto ter poljubno časovno obdobje.
 - 4.23. Izpis kartic poslovnega partnerja (knjigovodska kartica za posamezne konte ali poslovna kartica čez vse konte) z možnostjo omejitve na eno stroškovno mesto in za poljubno časovno obdobje.
 - 4.24. Izpis kartic stroškovnega mesta (knjigovodska kartica za posamezni konto ali poslovna kartica čez vse konte) z možnostjo omejitve na enega poslovnega partnerja in za poljubno časovno obdobje.
 - 4.25. Izpis IOP obrazca ločeno po kontih ali po vseh kontih naenkrat.
 - 4.26. Izpis opominov.
 - 4.27. Izpis virmanov.
 - 4.28. Izpis seznama prejetih čekov po bankah
 - 4.29. Izračun zamudnih obresti po konformni metodi z možnostjo prilagoditve vnešenih podatkov posebnim komercialnim dogovorom.
 - 4.30. Izpis seznama dolžnikov s pripadajočim seznamom zapadlih dokumentov za vsakega dolžnika

posebej.

- 4.31. Avtomatska saldacija kontov na osnovi parametrov, ki jih nastavimo sami.
- 4.32. Možnost premika začetka uporabe osnovnega sredstva in izvzetja osnovnega sredstva za poljubno obdobje v letu.
- 4.33. Uporabnik sam lahko pripravlja svoja poročila (tako zakonsko zahtevana kot lastna), v katera vključuje vrednosti poljubnega nivoja kontov ter izpiše rezultate za enega ali več obdobj. Izpis lahko vsebuje specifikacijo po stroškovnih mestih ali poslovnih partnerjih.
- 4.34. Za vsako postavko poročila uporabnik lahko določi metodo izračuna (aritmetične operacije nad vrednostmi), izvor podatkov (konto, konstanta, druga postavka poročila), stanje kontov (sedanje stanje, stanje preteklega leta, začetno stanje, plansko stanje).
- 4.35. Poročilo se lahko izdela ali za celo podjetje ali za posamezne organizacijske enote, ne glede na njihovo mesto v strukturi organizacijskih enot
- 4.36. Izpis poročila za DDV z vsemi fakturnimi knjigami
- 4.37. Poročilo o bodočih prilivih in odlivih, zbirno ali s specifikacijo dokumentov (cash flow)
- 4.38. Kontrola dostopa uporabnikov: skrbniki in referenti lahko knjižijo, gledalci le opazujejo rezultate knjiženj, ne morejo pa vplivati na vsebino posameznih knjižb
- 4.39. Letna reorganizacija prometa in šifrantov.
- 4.40. Rutina za preverjanje pravilnosti in konsistentnosti podatkov v bazi podatkov.
- 4.41. Rutina za obnovitev indeksov v bazi podatkov.
- 4.42. Rutina za ponovni izračun kumulativnih stanj.
- 4.43. Izdelava bruto bilance za holding.

5. Predvideno predznanje in predpisi

- 5.1. Za delo s programskim paketom INTRA ni potrebno predznanje operacijskega sistema.
- 5.2. Potrebno je strokovno predznanje za področje finančnega poslovanja.
- 5.3. Programski paket INTRA podpira uporabo predpisanega kontnega plana v osnovni obliki, to je decimalno urejeni hierarhični strukturi. Pri tem se lahko neposredno uporabijo navodila in priporočila, ki jih izdaja Društvo računovodskih delavcev (X).
- 5.4. Programski paket vsebuje mehanizme, ki omogočajo, da končni uporabnik sam prilagaja kontni plan spremembam brez prisotnosti ali posredovanja programerjev.
- 5.5. Za obdelavo osnovnih sredstev uporabnik sam določi in spreminja konte knjiženja za vse akcije v okviru življenjske dobe osnovnega sredstva.
- 5.6. Za pripravo poročil o poslovanju lahko uporabnik sam, brez pomoči programerja, pripravi definicijo poročila.

6. Mejne vrednosti

- 6.1. Število matičnih podatkov: ni omejeno (kontni plan, stroškovna mesta, poslovni partnerji), omejuje ga razpoložljivi prostor na disku.
- 6.2. Število prometnih zapisov: ni omejeno, omejuje ga razpoložljivi prostor na disku.
- 6.3. Potreben prostor na disku za podatke enega podjetja je določen s formulo:
$$D < M * 4 \text{ KB} + P * 0.3 \text{ KB}, \text{ kjer je}$$
D: potreben prostor na disku
M: število kontov in stroškovnih mest, poslovnih partnerjev osnovnih sredstev in materialov
P: število prometnih zapisov običajnega knjigovodstva
- 6.4. Število mest za oznako kontov, stroškovnih mest, oznak poslovnih partnerjev in osnovnih sredstev: 10 alfanumeričnih znakov
- 6.5. Število mest za vpis zneskov: 15 + 2
- 6.6. Število nivojev v hierarhičnih strukturah: ni omejeno.

7. Zanesljivost in robustnost

- 7.1. Programski paket vsebuje integralne mehanizme za shranjevanje podatkov na arhivske

diskete in za obnavljanje podatkov z arhivskih disket: ni potrebno poznavanje ukazov operacijskega sistema.

- 7.2. Programski paket vsebuje integralne servisne rutine za preverjanje konsistentnosti datotek v bazi, za obnovitev indeksov in za ponovni izračun kumulativ: ni potrebno poznavanje ukazov operacijskega sistema.
- 7.3. Podatkovna baza vsebuje tri primarne datoteke (parameterska datoteka, datoteka matičnih podatkov šifrantov in prometna datoteka), vse ostale so izvedljive iz teh treh. Vedno se v nekem trenutku ažurira le ena sama primarna datoteka, kar zagotavlja veliko stopnjo zanesljivosti.
- 7.4. Programski paket vsebuje kontrolne mehanizme, ki ugotovijo nepravilnosti pri uporabi, ki bi lahko nastale zaradi zunanjih okoliščin (prekinitev toka, nepravilna izključitev računalnika ipd.) in opozorijo uporabnika ob ponovnem zagonu na možne nepravilnosti v bazi podatkov.

8. Učinkovitost

- 8.1. Programski paket temelji na enkratnem vnosu podatkov za vsa knjigovodstva in ni možno vnašati podatkov za neko analitično knjigovodstvo, ne da bi obenem tudi vnesli podatke za glavno knjigo.
- 8.2. Med analitičnimi knjigovodstvi ni prenosov ob zaključku nekega izbranega časovnega obdobja (dan, teden, mesec, kvartal), zato tudi ni potrebno vsklajevanje.
- 8.3. Ob vsaki knjižbi se izračunajo vsa stanja za vse udeležence transakcije: podatki za izdelavo bilance so na razpolago po vsaki knjižbi, tako v tolarjih kot v izbrani referenčni valuti.
- 8.4. Programski paket INTRA ne pozna dnevnih, tedenskih, mesečnih in kvartalnih obdelav: vse se izvede ob vsaki transakciji do konca. Ko je vpisana zadnja transakcija, je delo zaključeno.
- 8.5. Ni potrebno čakati na vnos vseh transakcij preteklega obdobja (dan, mesec, kvartal, leto), da bi lahko knjižili transakcije novega obdobja: predvideno je kontinuirno knjiženje.
- 8.6. Število transakcij, ki jih lahko vnese izkušen vnašalec: 3-8 na minuto (odvisno od tipa transakcije - transakcija obsega lahko samo glavno knjigo ali pa vsa knjigovodstva!).
- 8.7. Obračun amortizacije in revalorizacije osnovnih sredstev se lahko ponovi poljubno mnogokrat, z možnostjo spreminjanja parametrov obračuna s tem, da je rezultat vedno obravnavan kot dokončen.

9. Vmesniki

- 9.1. Program je narejen z uporabo tehnike menujev, tehnike uporabe funkcijskih tipk in tehnike oken, uporablja se lahko na klasičen način ali s pomočjo miške (PC mouse).
- 9.2. Dve funkcijski tipki sta namenjeni pomoči: izbor F1 prikaže tekst splošne pomoči, izbor F2 pa pomoč, ki pojasnjuje posebnosti okna, v katerem se trenutno nahaja uporabnik.
- 9.3. Programski paket omogoča avtomatski prenos knjižb iz drugih aplikacij, če so le-te pripravljene v formatu, ki ga INTRA predvideva (glej dokumentacijo). Pogoji za prenos so seveda isti šifranti.
- 9.4. Šifranti se načeloma vodijo s programskim paketom INTRA, ki vsebuje tudi mehanizem za iznos šifrantov za uporabo v drugih aplikacijah.
- 9.5. Šifre poslovnih partnerjev se lahko dodeljujejo v zunanjih aplikacijah in jih INTRA prevzame ob prenosu podatkov, ko je treba dopisati še ostale podatke poslovnega partnerja.

10. Predvidena konfiguracija

- 10.1. Programski paket INTRA teče na računalnikih IBM PC/AT in kompatibilnih ter na IBM PS2 (vsebuje kodno tabelo LATIN2) ter na računalnikih, ki imajo vgrajeno emulacijo DOS operacijskega sistema (VAX - Pathworks, Unix sistemi).
- 10.2. Minimalna velikost centralnega pomnilnika, ki ga zahteva programski paket INTRA zase, je 350 KB, ne glede na število uporabljenih modulov.
- 10.3. Programski paket INTRA teče na vseh grafičnih karticah.
- 10.4. Zahtevani operacijski sistem je MS DOS 3.3 oziroma DR DOS 5.0 ali z njima združljive nove

verzije teh dveh operacijskih sistemov.

- 10.5. Potreben prostor na disku je 2 MB + prostor za podatke (glej točko 6.3).
- 10.6. Uporablja se lahko miška tipa PC Mouse.
- 10.7. Programski paket INTRA je napisan v jezikih C (ekranski vmesnik) in Clipper (ostali del aplikacije ter upravljanje z bazo podatkov). Za delo niso potrebni nobeni drugi produkti, ki bi omejevali uporabo programskega paketa.

11. Oblika in obseg dobave

- 11.1. Programski paket INTRA se dobavlja na CD oziroma neposredno z naše internetne strani
- 11.2. Uporabniški priročnik programskega paketa INTRA je v obliki ekranske pomoči in v tiskani obliki.

12. Instalacija

- 12.1. Instalacijo lahko opravi uporabnik sam s pomočjo instalacijskega modula, ki je na CD-ju
- 12.2. Programski paket je zaščiten pred kopiranjem in ima vgrajeno časovno zaporo.

13. Podpora in vzdrževanje

- 13.1. Vzdrževanje opravlja izključno podjetje KreS, Kreativni sistemi, d.o.o.
- 13.2. Vzdrževanje obsega (v okviru enoletne plačane vzdrževalnine) odpravljanje napak, ki jih opazi katerikoli uporabnik programskega paketa, spremembe zaradi spremenjene zakonodaje ter dograjevanje funkcionalnosti programskega paketa v okviru kupljenih modulov.
- 13.3. Vsi uporabniki dobe najmanj dvakrat v letu izboljšane verzije programskega paketa v okviru cene vzdrževanja.
- 13.4. Ob spremenjeni zakonodaji in (če je potrebna) spremembi programskega paketa INTRA dobijo vsi uporabniki novo verzijo programskega paketa.
- 13.5. V vzdrževanje ne spada dograjevanje funkcionalnosti programskega paketa na posebno željo uporabnika, pač pa vgradimo tiste želje, ki so zanimive za širok krog poslovnih partnerjev in ki ne rušijo osnovnega koncepta programskega paketa.

12 EXPERT

EXPERT

program za analizo poslovanja

moderno in učinkovito orodje za uspešen nadzor in vodenje:
za direktorje in analitike velikih podjetij

ki potrebujejo podatke za analizo sedaj in ne morejo čakati na rezultate do jutri

Vodstvo podjetja potrebuje za svoje odločitve ažurne in točne podatke, ki morajo posredovati različne vidike poslovanja podjetja. Ob tem niso dovolj le podatki o trenutnem stanju posameznih opazovanih elementarnih veličin različnih skupin (kontov, partnerjev, projektov, ...), vodstvo potrebuje za svoje odločitve mnogo več:

- kazalce poslovanja, ki so izvedeni iz elementarnih podatkov
- dinamiko gibanja sredstev elementarnih ali kompleksnih veličin v obliki časovnih vrst
- **križne informacije** v obliki specifikacije udeležnosti množice veličin ene skupine v prometu ene veličine druge skupine (npr. velikost določenega stroška po projektih)
- spremljanje doseganja planov
- ugotavljanje stopnje rasti oziroma kritičnih pojavov različnih veličin
- primerjavo poslovanja podjetja s podatki okolice

Osnovne podatke nudi **kateri koli računovodski paket, EXPERT** pa je njegova nadgradnja. Tako so podatki za analizo na razpolago **takoj** in jih ni treba prenašati in preoblikovati kot je to slučaj pri uporabi tabelnih kalkulatorjev (Lotus, Excel, Quattro Pro).

EXPERT je orodje, ki nudi veliko podporo pri analizi podatkov s svojo veliko sposobnostjo in močjo prikazovanja različnih presekov finančnih podatkov Vašega podjetja:

- opazovane elementarne veličine so konti glavne knjige, projekti oziroma stroškovna mesta
- navskrižni podatki o strukturi sredstev (npr. prihodki in odhodki projekta ali prihodek po projektih)
- za vsako od elementarnih veličin ali križne preglede oziroma preseke med njimi so na razpolago mesečni podatki za zadnji dve leti, v tolarjih in v izbrani referenčni valuti
- kreiramo lahko svoje kazalce, ki temelje na podatkih kontov (kazalci, bilance)
- kreiramo lahko svoje projekcije (nove pomenske skupine), v katere grupiramo ali konte ali stroškovna mesta ali poslovne partnerje, v katera se projicirajo seštevki skupini pripadajočih elementov
- tudi podatki kazalcev in projekcij so v obliki časovnih vrst po mesecih za zadnji dve leti
- opazovano obdobje je lahko mesec, kvartal ali leto
- primerjamo lahko podatke dveh enakih obdobji po mesecih v okviru dveh let
- primerjamo lahko realizacijo s planom
- rezultat primerjave je lahko: razlika oz. saldo, razmerje, prirast v %, strukturni indeks
- vnašamo lahko podatke planov po mesecih ali pa v enem znesku in ga program sam razdeli po mesecih po modelu gibanja na istem kontu v zadnjih dveh letih
- vnašamo lahko podatke okolja: obrestne mere, promet drugih organizacij, predpisane kazalce za našo panogo
- vse podatke lahko prikažemo v obliki množice različnih grafov z možnostjo takojšnjega prenosa v vaš urejevalnik tekstov oziroma jih lahko izpišemo na vaš tiskalnik

To so funkcionalnosti programa **EXPERT** v sedanjem trenutku: prepričani smo, da Vam lahko zelo veliko pomagajo pri Vašem delu in prispevajo k pravočasnim in bolj pravilnim odločitvam.

13 PRIO

PRIO

program za izračun obresti

Program Prio smo izdelali v podjetju KreS, Kreativni sistemi, d.o.o., na pobudo Republiškega sekretariata za pravosodje in javno upravo za uporabo ne vseh sodiščih v Republiki Sloveniji in je zato

referenčni program za izračun obresti. Zaradi tega je priporočljiv za uporabo v vseh sredinah, kjer je pravilen in univerzalen izračun obresti temeljnega pomena za poslovanje.

Značilnosti programa PRIO so:

- izračun obresti po vseh dosedaj uporabljenih metodah
- realne obresti: po proporcionalnem ali konformnem načinu
- revalorizacijske obresti: po proporcionalnem ali konformnem načinu, vključimo po želji
- pripis obresti h glavnici: brez pripisa, samo realne, samo revalorizacijske, realne in revalorizacijske
- pripis obresti k revalorizirani ali nerevalorizirani glavnici
- za en izračun lahko poljubno mešamo vse načine izračuna vseh obresti, za poljubna obdobja
- za obravnavan primer lahko za en izračun vnesemo poljubno število prometnih dogodkov
- izračun po stopnjevalni in progresivni metodi
- upoštevanje dejanskega ali povprečnega števila dni v mesecu ter 360 ali 365-366 dni v letu
- enostavna analiza "kaj-če" s spreminjanjem parametrov vsake prometne postavke izračuna s spreminjanjem obrestnih stopenj ali načina obračuna obresti
- vgrajena baza podatkov z vsemi spremembami stopenj obrestnih mer vseh do danes uporabljenih načinov izračuna obresti od leta 1987 naprej
- uporaba vodila za izračune v preteklosti, ko so se metode obračuna pogosto menjavale in se za eno zadevo morajo uporabiti tekom časa trajanja zadeve različne metode. Vodilo se uporablja ločeno za uporabljene metode v gospodarstvu in v negospodarstvu
- mrežna verzija: baza obrestnih mer na serverju (enotno vzdrževanje), podatki o posameznih zadevah na lokalnih računalnikih
- rezultati izračuna se lahko izpišejo na tiskalnik ali pa na datoteko za nadaljnjo obdelavo
- možno je vključiti naslov partnerja, za katerega izračunavamo zamudne obresti: izpis v obliki dopisa
- obsežna on-line pomoč
- vključeni mehanizmi za izdelavo varnostne kopije podatkov
- enostavnost uporabe: niso potrebna posebna računalniška znanja

Program PRIO teče na vseh računalnikih, kompatibilnih z IBM PC. Posebnih zahtev po strojni opremi ni. Računalnik mora imeti instaliran operacijski sistem WINDOWS 2000 ali WINDOWS XP

14 PRIAN

PRIAN

program za izračun anuitetnega načrta

Značilnosti programa PRIAN je velika množica parametrov, ki določa okvir izračuna anuitetnega načrta za dani primer:

- izračun anuitetnega načrta po konformni metodi
- obrestne mere: mesečne ali letne
- plačilo razdolžnin: mesečno, kvartalno, polletno ali letno

- upoštevanje moratorija odplačila
- obresti v moratoriju: brez pripisa, pripis realnih obresti ali temeljne obrestne mere ali pripis obeh
- način izračuna: enake razdolžnine, enake anuitete ali plačilo glavnice na koncu obdobja
- čas odplačila: na začetku meseca, na koncu meseca ali kateri koli dan v sredini meseca
- možen vnos datuma ali razdobja
- različne osnove za izračun: glavnica ali razpoložljiva plača ali željena mesečna anuiteta
- možen diskontirani amortizacijski načrt s konformnim ali linearnim diskontiranjem
- enostavnost uporabe: niso potrebna posebna računalniška znanja
- izpis na kateri koli tiskalnik
- obsežna on-line pomoč.

Program PRIAN teče na vseh osebnih računalnikih, kompatibilnih z IBM PC. Posebnih zahtev po strojni opremi ni. Računalnik mora imeti instaliran operacijski sistem WINDOWS 2000 ali WINDOWS XP

15 TOKDOKUM

TOKDOKUM

analiza toka dokumentov v podjetju

Uvajanje **informatike** v podjetje ima lahko pravi učinek le, če analiziramo način pretoka informacij, ki se danes v večini primerov še vedno odvija na osnovi pisnih dokumentov, in spremenimo organizacijo dela. Informatika, ki ne spreminja načina dela, je v veliki meri sama sebi namen.

Vsak **dokument** ima v podjetju svojo vlogo, ki jo odigra na svoji poti po podjetju in na tej poti se z njim ukvarja množica delavcev. Dokumenti nastajajo na osnovi podatkov drugih dokumentov in služijo kot izvor podatkov za nove dokumente. Nekateri od dokumentov se razmnožijo v več kopijah in vsaka od teh ima svoj pomen za določen del poslovanja podjetja.

V velikih podjetjih **delavci** natančno vedo, od kod dobijo določene dokumente, kaj delajo z njimi, katere nove dokumente kreirajo na osnovi teh in komu posredujejo prejete in tudi nove dokumente in njihove kopije. Po drugi strani pa nihče nima jasne slike o poti in celotnem namenu in poslanstvu posameznih dokumentov, pa tudi ne o dejanski obremenjenosti posameznikov pri delu z njimi.

Izvirna **metodologija** podjetja KreS, Kreativni sistemi, d.o.o., omogoča na osnovi intervjujev posameznikov in s programom **TOKDOKUM** ustvariti sliko o poti dokumentov po podjetju, časovno obremenjenost posameznikov z njimi in ali se dokument uporabi za neko potrebno akcijo ali pa je samemu sebi namen.

Program **TOKDOKUM** je pripomoček, s katerim zagotovimo osnovo za analizo, ker:

- ustvarimo sliko poti vsakega dokumenta po organizacijskih enotah
- zagotovimo podatke, kateri dokumenti so potrebni za nastanek vsakega novega dokumenta
- posredno dobimo podatke o novih dokumentih, ki nastanejo na osnovi podatkov obravnavanega

dokumenta in kje nastanejo - če dokument ne služi za nastanek novih, ga lahko ukinemo
- zabeležimo, koliko časa potrebujejo posamezniki za obdelavo določenega dokumenta

Slika, ki jo dobimo o prepleteni poti dokumentov s programom **TOKDOKUM**, je osnova za **preoblikovanje** organizacije dela (reinženiring poslovnih procesov), obenem pa je tudi osnova za načrtovanje in izgradnjo moderne elektronske izmenjave informacij.

V projektu **skupaj z vami** izdelamo intervjuje in analiziramo tok dokumentov po podjetju kot osnovo za preoblikovanje organizacije dela, vse to pa vodi v učinkovitejše in cenejše poslovanje.

Take analize brez programa **TOKDOKUM** ne napravite na tako enostaven način!